

مرکز مطالعات اجتماعی و تمدنی

پس از حدود یک دهه فعالیت دو مجموعه پژوهشی پژوهشگاه، یعنی «مرکز مطالعات فرهنگی و اجتماعی» و «گروه مطالعات تمدنی» که به نوعی هر دو ناظر به «مسائل اجتماعی ایران معاصر» اشتغال به کار علمی و پژوهشی داشتند، در اوایل سال ۱۳۹۵ در هیأت یک مجموعه علمی با عنوان «مرکز مطالعات اجتماعی و تمدنی» سازمان یافته و دوره جدید فعالیت خود را شروع کرده است. در ادامه به معرفی اجمالی این مرکز که بر اساس سند «شناسنامه و نقشه حرکت علمی مرکز مطالعات اجتماعی و تمدنی در افق ده ساله» تنظیم شده و به تصویب شورای پژوهشی مرکز رسیده است اشاره می شود.

بیانیه مأموریت

مرکز مطالعات اجتماعی و تمدنی، مجموعه ای دین پژوه است که برای پشتیبانی پژوهشی - راهبردی تقویت حضور دین در زندگی فردی و اجتماعی ایران معاصر و ناظر به نیازهای نظری نخبگان حوزوی و دانشگاهی و نیازهای راهبردی کارگزاران حوزوی و حاکمیتی در این زمینه، فعالیت می نماید.

اهداف

۱. انجام مطالعات نظری، راهبردی براساس نظریات اسلامی در حوزه های اجتماعی و تمدنی.
۲. شناخت، تحلیل و رصد شرایط دینی جامعه و انعکاس آن به مراکز پژوهشی، فرهنگی و مراجع تصمیم گیر نظام.
۳. شناخت و بررسی موقعیت اجتماعی و تمدنی جمهوری اسلامی و تحولات آینده جامعه.
۴. انجام مطالعات آسیب شناختی در حوزه سیاست گذاری فرهنگی و اجتماعی و تمدنی.

گروه های پژوهشی

۱. گروه مطالعات تمدنی

حوزه های مطالعاتی:

- تمدن نوین و جهان اسلام

- تمدن نوین و غیریت تمدنی

- کارنامه تمدنی جمهوری اسلامی

۲. گروه مطالعات فرهنگی و اجتماعی

حوزه های مطالعاتی:

- فرهنگ سازی دینی و روحانیت

- مسائل و آسیب های اجتماعی و روحانیت

۳. هسته عدالت پژوهی

اعضای شورای پژوهشی

۱. حجت الاسلام و المسلمین دکتر محمدتقی سبحانی

۲. حجت الاسلام و المسلمین دکتر محسن الویری

۳. حجت الاسلام و المسلمین دکتر حسن خیری

۴. دکتر علیرضا شجاعی زند

۵. دکتر محمدتقی کرمی

۶. حجت الاسلام و المسلمین دکتر حبیب الله بابایی

۷. حجت الاسلام و المسلمین علی جعفری

۸. محمدرضا بهمنی خدنگ

منابع انسانی

هیات علمی تمام وقت:

۱. حبیب الله بابایی

۲. محمدرضا بهمنی خدنگ

۳. رسول نوروزی فیروز

پژوهشگران تمام وقت:

۱. محمد علینی

۲. محمداکظم کریمی

طرح‌های پژوهشی

پروژه‌ها: منتشر شده ۲۷ طرح؛ در دست انجام ۴۱ طرح؛

طرح‌های انجام شده تا کنون: ۴۳ طرح

اهم طرح‌های جاری

۱. تولید محتوای کتاب اسلام سیاسی

۲. تولید محتوای کتاب غرب شناسی انتقادی اندیشمندان مسلمان

۳. تولید محتوای مجموعه مقالات نظریات تمدن اسلامی (مجله نقد و نظر)

۴. تولید محتوای کتاب مجموعه مصاحبه‌ها در مورد ظرفیت‌های علوم اسلامی در تمدن‌سازی

۵. روش‌شناسی مطالعات اسلام در غرب (پروفسور ساشادینا) جلد ۲

۶. دولت مدرن، دولت تمدنی

۷. کتاب قرآن و تمدن (منبع شناسی، مصاحبه و نشست علمی)

۸. کتاب جمهوری اسلامی و فرآیند تمدنی آن

۹. چیستی، ابعاد و مولفه‌های تقویت بیش تمدنی با تأکید بر جامعه هدف حوزه و روحانیت

۱۰. برگزاری نشست علمی مفهوم تمدنی بودن و شاخصه‌های سنجش آن

۱۱. جریان‌های فکری مطالعات تمدنی در جهان اسلام

۱۲. ظرفیت‌های تمدنی در جهان اسلام - بخش نخست مطالعات نظری

۱۳. «احیای تمدنی» در میان متفکران مسلمان با تاکید بر آراء امام خمینی (ره) بر اساس روش تبارشناسی فوکویی
۱۴. نظریه پردازی عدل شبکه ای
۱۵. حضور تبلیغی طلاب در سایت ها و شبکه های اجتماعی، فرصت ها و تهدیدهای اخلاقی
۱۶. ظرفیت شناسی شبکه های اجتماعی اینترنتی در امر تبلیغ دین
۱۷. شناسایی روش نظام سازی قرآنی بر اساس دیدگاه های متفکران مسلمان
۱۸. جامعه شناسی و آسیب شناسی عزاداری
۱۹. مجموعه مقالات فلسفه علوم اجتماعی (تولید محتوای مقاله چستی علوم اجتماعی)
۲۰. مجموعه مقالات فلسفه علوم اجتماعی (تولید محتوای مقاله چستی فلسفه علوم اجتماعی)
۲۱. مجموعه مقالات فلسفه علوم اجتماعی (روش شناسی علوم اجتماعی)
۲۲. طرح پیمایشی وضعیت سنجی معرفت دینی معلمان سراسر کشور
۲۳. ترجمه کتاب theories of culture
۲۴. ترجمه کتاب CHRIST AND CULTURE
۲۵. ترجمه کتاب ۴ (The history of political ideas (volume ۴)
۲۶. ترجمه کتاب ۵ (The history of political ideas (volume ۵)
۲۷. ترجمه کتاب مجموعه مقالات دین در روابط بین الملل
۲۸. تولید محتوای کتاب راه کارهای ایجاد و تثبیت اعتماد اجتماعی در ایران با رویکرد آموزه های اسلامی
۲۹. تولید محتوای کتاب سرمایه اجتماعی در آموزه های اسلامی - با تاکید بر قرآن
۳۰. تولید محتوای کتاب درآمدی بر نظام کنترل اجتماعی در اسلام
۳۱. تولید محتوای کتاب ارائه الگوی اندیشه اجتماعی مسلمین

۳۲. تولید محتوای کتاب مصرف‌گرایی از دیدگاه اندیشمندان: زمینه‌ها، عوامل، پیامدها و راهکارها
۳۳. تولید محتوای کتاب بررسی کارکردهای اینترنت در امر تبلیغ دین
۳۴. امور مربوط به برگزاری نشست‌های تخصصی تمدن اسلامی
۳۵. نهایی‌سازی و نشر ترجمه «اسلام و تمدن»
۳۶. نهایی‌سازی و نشر ترجمه «جهانی‌شدن و تمدن»
۳۷. گفتمان‌های تمدنی در ترکیه معاصر
۳۸. نهایی‌سازی و نشر ترجمه «چیستی و ماهیت تمدن»
۳۹. چیستی تمدن اسلامی در عصر جدید
۴۰. الگوی سیاست‌گذاری مناسبات فرهنگی جمهوری اسلامی و جهان اسلام با رویکرد تمدنی - مورد مطالعه: ایران و ترکیه
۴۱. تمدن در سیاست بین‌الملل

انتشارات

مجموع آثار منتشر شده: ۲۷ مجلد (به زبان‌های مختلف توسط ناشران مختلف)

آثار در دست نشر: ۸ مجلد

مقالات (طی سال‌های ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴): ۲۷ مقاله

آثار چاپ شده

۱. مطالعه تطبیقی سازمان اجتماعی روحانیت در شیعه و مسیحیت؛ علی‌الشیخ؛ ۱۳۹۵.
۲. بررسی ارزش‌ها و هنجارهای مطلوب اجتماعی از منظر اسلام؛ نصرا... نظری؛ ۱۳۹۵.
۳. بررسی تحلیلی نشر مطبوعات دینی در ایران؛ حسین گودرزی؛ ۱۳۹۴.
۴. بررسی تحلیلی نشر کتاب دینی در ایران؛ حسین گودرزی؛ ۱۳۹۴.

۵. مبانی نظام اجتماعی اسلام؛ حسن خیری؛ ۱۳۹۳.
۶. کاوش‌های نظری در الهیات تمدن؛ حبیب‌الله بابایی؛ ۱۳۹۳.
۷. سکولاریسم از ظهور تا سقوط/ مترجمان سیدرحیم راستی تبار، سیدمحمد حسین صالحی، رحمت‌الله رضایی؛ پاییز ۱۳۹۳.
۸. روش‌شناسی مطالعات اسلامی؛ عبدالعزیز ساشادینا؛ تدوین و نگارش یاسر عسگری، رسول نوروزی فیروز؛ ۱۳۹۳.
۹. روحانیت و اقتضائات جامعه معاصر؛ محمدکاظم کریمی؛ ۱۳۹۲.
۱۰. مدیریت کیفیت در سازمان‌های فرهنگی؛ سیدمحمدحسین هاشمیان؛ ۱۳۹۱.
۱۱. نقد تبیین کارکردی دین؛ امان...فصیحی؛ ۱۳۹۱.
۱۲. «آیین عرفی؛ جستارهایی انتقادی در بنیادهای سکولاریسم»؛ با نظارت علمی محمدتقی سبحانی و به اهتمام مهدی مهدی؛ ۱۳۹۰.
۱۳. «تمدن و تجدد در اندیشه معاصر عرب»؛ به کوشش حبیب‌الله بابایی؛ بهار ۱۳۹۰.
۱۴. «غرب‌شناسی علمای شیعه در تجربه ایران معاصر»؛ احمد رهدار؛ ۱۳۹۰.
۱۵. دین، رسانه، ارتباطات اجتماعی؛ حسن خیری؛ ۱۳۸۹.
۱۶. «جستاری نظری در باب تمدن»؛ جمعی از نویسندگان؛ ۱۳۸۸.
۱۷. مناسبات روحانیت و نسل جوان ج ۱: مجموعه نشست‌های تخصصی؛ ۱۳۸۷.
۱۸. مناسبات روحانیت و نسل جوان ج ۲: مجموعه مصاحبه‌های علمی؛ ۱۳۸۷.
۱۹. مناسبات روحانیت و نسل جوان ج ۳: مجموعه مقاله‌های علمی؛ ۱۳۸۷.
۲۰. مناسبات روحانیت و نسل جوان ج ۴: مجموعه مقاله‌های علمی؛ ۱۳۸۷.
۲۱. تفکر نظری در جامعه‌شناسی؛ ویلیام اسکیدمور؛ جمعی از مترجمان؛ ۱۳۸۶.
۲۲. راهبرد فرهنگی، اجتماعی شماره ۶: نگاهی به حوزه تبلیغ دین (مسائل و راهکارها)؛ مجید خبازی؛ ۱۳۹۰.

۲۳. راهبرد فرهنگی، اجتماعی شماره ۵: «بررسی وضعیت نشریات دینی در ایران (فرصت‌ها و چالش‌ها)»؛ حسین گودرزی؛ ۱۳۸۹.

۲۴. راهبرد فرهنگی، اجتماعی شماره ۴: «بررسی ابعاد تعاملی و توجه به مخاطب در پایگاه بلاغ»؛ عیسی جهانگیر؛ ۱۳۸۸.

۲۵. راهبرد فرهنگی، اجتماعی شماره ۳: «بررسی گرایش‌های موضوعی در پرسش‌های دینی مردم»؛ حسین گودرزی؛ ۱۳۸۷.

۲۶. راهبرد فرهنگی، اجتماعی شماره ۲: «شیعه در فضای سایبر»؛ عیسی جهانگیر؛ ۱۳۸۷.

۲۷. راهبرد فرهنگی، اجتماعی شماره ۱: «بررسی وضعیت نشر کتاب‌های دینی در ایران» (سال‌های ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۶)؛ حسین گودرزی؛ ۱۳۸۷.

آثار در دست چاپ

- تحلیل جامعه‌شناختی و آسیب‌شناسی مداح‌محوری در ایران؛ دکتر بهرام بیات
- پیش‌درآمدی بر سبک زندگی اسلامی - ایرانی؛ منصوره اولیایی
- اسلام سیاسی؛ دکتر احمد رهدار
- غرب‌شناسی انتقادی مسلمانان؛ به کوشش دکتر ذبیح‌الله نعیمیان
- مجموعه مقالات چیستی و ماهیت تمدن؛ جمعی از نویسندگان
- مجموعه مقالات جهانی شدن و تمدن؛ جمعی از نویسندگان

نرم‌افزارها

تولید نرم‌افزار مآخذشناسی منابع انگلیسی در موضوع «سکولاریسم»

کرسی‌ها و نشست‌های علمی

نشست‌های علمی: ۸۵ نشست علمی

نقد کتاب: ۲ نشست

اهم نشست‌های علمی

۱. بررسی و نقد دنیوی شدن از منظر علامه طباطبایی (ره)؛ مهرماه ۹۱
۲. بررسی سریال‌های مذهبی عامه پسند؛ آذر ۹۱
۳. بررسی مقایسه‌ای شبکه‌های دینی فارسی زبان؛ تیر ۹۲
۴. آسیب‌شناسی شبکه‌های ماهواره‌ای فارسی زبان؛ آذر ۹۲
۵. اصالت وجودی فرد - اجتماع؛ دی ۹۲
۶. بررسی انتظارات مردم از روحانیت؛ بهمن ۹۲
۷. نقد تبیین نگاه کارکردی به دین؛ بهمن ۹۲
۸. عقلانیت و حیانی در نظام معرفتی قرآن کریم؛ اسفند ۹۲
۹. مطالعه تطبیقی سازمان و نهاد روحانیت شیعی و مسیحیت؛ اسفند ۹۲
۱۰. فرهنگ و تکنولوژی؛ اسفند ۹۳
۱۱. همدلی و هم‌زبانی ملت و دولت؛ مؤلفه‌های فرهنگی - اجتماعی؛ خرداد ۹۴
۱۲. پیامدهای فرهنگی و اجتماعی برجام؛ آبان ۹۴
۱۳. پیامدهای فرهنگی و اجتماعی مذاکرات برجام؛ آبان ۹۴
۱۴. بررسی روش‌شناسی احادیث اجتماعی؛ دی ۹۴
۱۵. وفاق و همدلی از منظر قرآن کریم؛ دی ۹۴
۱۶. بایسته‌های فرهنگی و اجتماعی انتخابات و رسالت روحانیت؛ بهمن ۹۴
۱۷. تاثیر یازده سپتامبر بر مطالعات اسلامی در آمریکا (پروفسور ساشادینا)؛ آذر ۹۴
۱۸. نشست تخصصی قرآن و تمدن؛ تیر ۹۵؛
۱۹. نقد کتاب دین در زمانه و زمینه مدرن؛ تیر ۹۵؛
۲۰. نقد کتاب شاخص‌های دینداری؛ آبان ۹۵؛
۲۱. نشست‌های بین‌المللی دین و فرهنگ؛ (دکتر ناهیدی)؛ ۹۵؛

۲۲. الزامات سیر تکوین تمدن نوین در اسلام؛ آذر ۹۵؛

۲۳. سیر تکوین تمدن اسلامی؛ دی ۹۵؛

۲۴. ظرفیتهای تمدنی علم کلام؛ بهمن ۹۵؛

۲۵. تفسیر قرآن کریم؛ بهمن ۹۵؛

۲۶. هماندیشی الزامات تکوین تمدنی جمهوری اسلامی ایران؛ اسفند ۹۵؛

۲۷. نشست‌های هسته عدالت؛ ۹۴ و ۹۵؛

۲۸. نشست‌های جهان اسلام؛ ۹۵؛

همایش‌ها

همایش ملی: مناسبات نسل جوان و روحانیت

تفاهم‌نامه‌ها

تفاهم‌نامه‌های ملی: ۱۲ تفاهم‌نامه

همکاری‌های علمی و پژوهشی

۱. دبیرخانه ارتقاء کیفیت آثار محصولات و فعالیت‌های فرهنگی دستگاه‌های وابسته به دفتر مقام معظم

رهبری (مدظله العالی) (مشارکت در همایش و عرضه کتاب مدیریت سازمان‌های فرهنگی)؛

۲. مؤسسه امام موسی صدر (برگزاری همایش اندیشه تمدنی امام موسی صدر)

۳. دانشگاه امام صادق(ع) (ویژه‌نامه‌های عدالت)؛

۴. مرکز جرم‌شناسی قوه قضائیه (ارائه سرفصل‌ها، محورها و اهداف و سؤال‌های مصاحبه همایش

نقش دین در پیشگیری از جرائم و آسیب‌های اجتماعی)؛

۵. قطب‌های فکری - فرهنگی دفتر تبلیغات اسلامی (ریاست میز مسائل اجتماعی اسلام و ایران، هسته

عدالت‌پژوهی)؛

۶. نهاد ریاست جمهوری (تدوین بسته تبلیغ دینی در برنامه پنجم کشور)؛

۷. مرکز اخلاق و تربیت (سند منشور اخلاقی انتخابات در جمهوری اسلامی ایران)؛
 ۸. پژوهشکده علوم انسانی جامعه المصطفی العالمیه (سفارش و ارائه مقاله در همایش حوزه، دین رسانه و ارتباطات: ۶ مورد)؛
 ۹. کمیسیون تخصصی کتاب و مطبوعات (ارزیابی مقالات)؛
 ۱۰. کمیسیون اصلاح الگوی مصرف (طراحی و اجرای پروژه مصرف‌گرایی از دیدگاه اندیشمندان: زمینه‌ها، عوامل، پیامدها و راه‌کارها)؛
 ۱۱. انجمن علمی مطالعات اجتماعی حوزه علمیه قم (برگزاری نشست روش‌شناسی احادیث اجتماعی)؛
 ۱۲. فصلنامه اسلام و مطالعات اجتماعی (پیگیری و چاپ پیش شماره‌های اول و دوم فصلنامه)؛
 ۱۳. فصلنامه نقد و نظر (ارائه و ارزیابی مقالات شماره‌های ۷۴، ۷۵ و ۸۰)
 ۱۴. حضور در کنفرانس‌های بین‌المللی (ارائه مقالات در برزیل، اتریش، مالزی و آلمان).
- جوایز
۱. کتاب «آیین عرفی»؛ تألیف حجت‌الاسلام و المسلمین دکتر مهدی امیدی؛ اثر برگزیده هفدهمین دوره جایزه کتاب فصل بهار ۱۳۹۰.
 ۲. کتاب «غرب‌شناسی علمای شیعه در تجربه ایران معاصر»؛ احراز رتبه در چهاردهمین دوره کتاب سال حوزه.
 ۳. کتاب «تبلیغ، رسانه و ارتباطات»؛ تألیف حجت‌الاسلام و المسلمین دکتر حسن خیری؛ رتبه سوم اولین جشنواره علامه طباطبایی (ره).
 ۴. کتاب سرمایه اجتماعی در آموزه‌های اسلامی؛ تألیف دکتر محمد علینی؛ اثر شایسته در هفتمین دوره جایزه گام اول.
 ۵. مقاله «مصادر تمدن اسلامی»؛ تألیف حجت‌الاسلام و المسلمین دکتر حبیب‌الله بابایی؛ اثر برگزیده در اختتامیه هفته تمدن اسلامی.

